

27/10/2015

Migració interna, mobilitat residencial i dinàmiques metropolitanes a Colòmbia

Aquesta tesi doctoral analitza la migració interna a Colòmbia durant el període 1964-2005, així com la mobilitat residencial, els factors sociodemogràfics individuals i contextuals associats a aquest fenomen i els components espacials que intervenen i es configuren al territori colombià a partir del moviment de la població. És el primer estudi que abasta un període de temps prou ampli que permet visualitzar les tendències i intensitat de mitjà i llarg termini d'aquest fenomen, el qual va aconseguir els seus valors màxims durant la dècada de 1970 i va registrar els seus mínims en l'inici del present segle.

Autor: iStockphoto/bymandesigns.

Les taxes de migració interna a Colòmbia han anat disminuint de manera constant en les últimes dècades. En el període 1968-1973 un 19,4% de la població de 5 o més anys es va moure entre municipis, però en 2000-2005 aquesta xifra havia disminuït a menys de la meitat (7,6%). Tot i les diferents implicacions que la disminució de la migració té, és poc coneguda i analitzada aquesta situació en el cas colombià. Això es deu, entre altre motius, a la inexistència d'estudis que abastin un període de temps prou ampli com per aconseguir visualitzar les tendències i intensitat de mitjà i llarg termini del fenomen. En l'anàlisi realitzada aquí es considera un període de temps de quatre dècades que abans no s'havia treballat de manera completa en un mateix estudi, oferint una visió més àmplia i variada del procés migratori a Colòmbia, a més de diverses escales geogràfiques i un acostament estadístic adequat a cadascuna d'elles.

Els temes que han motivat la present tesi es relacionen amb tres àmplies preguntes: Quines són les principals tendències i patrons de la migració interna i mobilitat residencial de la població colombiana durant el període 1964-2005? Quins són els factors sociodemogràfics individuals i contextuals que s'associen a la migració interna i mobilitat residencial dels colombians? i Quins són els components espacials que intervenen i es configuren en el territori colombià a partir del moviment de la població?

De manera general els resultats d'aquesta tesi aporten una àmplia anàlisi de la mobilitat geogràfica de la població colombiana, tant en termes temporals com espacials. La mobilitat a Colòmbia ha passat per un procés inicial de creixement en els primers períodes i aconsegueix els seus valors màxims en la dècada de 1970, per després iniciar el seu descens fins a registrar valors mínims en els inicis del present segle. Es va comprovar el manteniment de tendències i patrons al llarg del període d'anàlisi que estan fortament vinculats amb les etapes en el cicle de vida en què es troben els migrants. Els factors associats al comportament i intensitat migratòria assenyalen dinàmiques pròpies a cada tipus de moviment analitzat (llarga distància, curta distància i mobilitat residencial) presentant una alta variabilitat a través del territori colombià. Un cop comprovada la intensa disminució de la migració de llarga i curta distància, l'exploració i anàlisi de moviments més locals i associats a la mobilitat residencial brinda resultats innovadors en un camp d'estudi inexplorat fins ara i que poden estar representant una mena de compensació de la migració. Amb tres quartes parts de la població colombiana vivint en espais urbans, s'analitzen els moviments entre el seu lloc de residència i el de treball llançant com a resultat una proposta de delimitació i classificació jeràrquica d'àrees metropolitanes i urbanes per al país.

Hernán G. Villaraga Orjuela

Centre d'Estudis Demogràfics (CED-UAB)

Departament de Geografia (UAB)

Centro de Prospectiva Estratégica (CEPROEC), Ecuador

Instituto de Altos Estudios Nacionales (IAEN), Ecuador

giovavillao@gmail.com

Referències

[View low-bandwidth version](#)